

ДОСВІД КАНАДИ ЩОДО ПОТРАПЛЯННЯ ДО УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ЗАБОРОНЕНИХ ПРЕДМЕТІВ

Махніцька К. Г.

доктор філософії в галузі права,

юрист

м. Львів, Україна

Як представник англо-американської правової сім'ї, Канада відобразила у своїй нормативній практиці низку положень щодо заборон потрапляння заборонених предметів у місця відбування покарань [2, с. 267-302].

Поряд з цим, особливістю покарання у виді позбавлення волі в Канаді є те, що йому, властиві всі цілі покарання, які закріплені у ст. 718 КК Канади [3, с. 888-889], на відміну від КВК України, у якому закріплено положення про створення умов для реалізації тих цілей, які визначені у КК (відповідно – ч. 1 ст. 1 та ч. 3 ст. 50).

Поряд з цим, в Канаді створено й низку законодавчих актів, які безпосередньо регулюють сферу виконання покарань (зокрема, Закони «Про виправну систему та умови звільнення» [4] та «Про тюрми і реформаторії» [5], де перший регламентує порядок виконання покарання у виді позбавлення волі для повнолітніх засуджених, а другий – щодо неповнолітніх осіб [2, с. 277]. Важливим при цьому є той факт, що в цих законах визначені принципи виконання покарань (наприклад, у ст. 4 Закону «Про виправну систему та умовне звільнення», у якій одним з пріоритетних є принцип відкритості своєї діяльності та обмеження прав засуджених лише на підставі закону [4].

У той самий час, компетенція з виконання покарань розділена у Канаді між федеральним урядом та урядами окремих провінцій (територій) [2, с. 273], чого, зокрема, немає в Україні, де функції щодо формування та реалізації єдиної політики у сфері виконання покарань покладені виключно на Міністерство юстиції України (ч. 1 ст. 11 КВК).

У контексті реалізації завдань даного дослідження, цікавим є положення, що закріплені в ч. 1 ст. 15 Закону Канади «Про виправну систему та умовне звільнення» та зобов'язують пенітенціарну установу складати на кожного засудженого індивідуальний план відбування покарання, у формуванні якого участь останнього є обов'язковою. Серед іншого цей план має передбачати й заходи, пов'язані з обмеженням прав і свобод засудженого [4], що можна віднести й до діяльності, що стосується запобігання потраплянню у місця позбавлення волі заборонених предметів.

Крім цього, в Канаді на практиці застосовується широкий спектр аналогічних типових програм, які здійснюють структурований вплив на фактори, що безпосередньо впливають на протиправну поведінку засуджених і покликані підвищити шанс повернення цієї особи в суспільство законотворчим громадянином (наприклад, програма запобігання наркозалежності; програма володіння собою і своїми емоціями; програма лікування психічних відхилень; т. ін.) [2, с. 281-282].

Звертають на себе увагу положення ст. 40 Закону Канади «Про виправну систему та умовне звільнення», у якій у переліку дисциплінарних проступків засуджених чільне місце займають такі із них, як:

а) володіння викраденим майном (п. 5);

б) володіння майном здобутим шляхом контрабанди, або інша причетність (п. 9);

в) придбання, володіння, користування й розповсюдження заборонених предметів (п. 10);

г) вживання спиртних напоїв, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи інших одурманюючих засобів (п. 11);

г) гра в азартні ігри (п. 17); ін. [4].

У той самий час, у зазначеному законі Канади відсутнє визначення поняття «заборонені предмети» або його коментар (тлумачення на офіційному рівні), а також не закріплений їх перелік – все це визначено у відомих нормативно-правових актах [1, с. 300-302].

Література:

1. Вступ України в ООН : Матеріали е-бібліотеки «Україніка». Режим доступу: www.nbuv.gov.ua. (дата звернення 04.10.2021).

2. Пузирьов М. С. Порівняльний аналіз виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні та зарубіжних країнах : монографія. Київ : ВД «Дакор», 2018. 514 с.

3. Criminal Code of Canada. 1177 p. URL: <http://laws-lois.justice.gc.ca/PDF/c-46.Pof>.

4. Corrections and Conditional Release Act. 161 p. URL: <http://Laws-lois.gc.ca/PDF/c-44.6.pdf>.

5. Prisons and Reformatories Act of Canada. 10 p. URL: <http://Laws-lois.gc.ca/PDF/p-20.pdf>.